

MATEMATICĂ

Mirela Mihăescu • Ștefan Păcearcă
Anița Dulman • Crenguța Alexe • Otilia Brebenel

Caietul elevului pentru clasa a III-a

CONFORM
CU NOUA
PROGRAMĂ
SCOLARĂ ✓

Hai și tu pe scoalaintuitext.ro!

Editura INTUITEXT

 intuitext
grup SOFTWIN

Cuprins

Hai cu mine să experimentăm pe
www.scoalaintuitext.ro!

1. CĂLĂTORIE PRINTRE NUMERE

**Numerele naturale
cuprinse între
0 – 10 000**

Formarea, citirea și scrierea numerelor naturale 0 – 10 000	7
Compararea și ordonarea numerelor naturale 0 – 10 000	8
Rotunjirea numerelor naturale mai mici decât 10 000	10
Organizarea și reprezentarea datelor	11
Formarea, citirea, scrierea numerelor cu cifrele romane I, V, X	12
Ne pregătim pentru evaluare	13
Evaluare	14
Pentru a merge mai departe (Ameliorare)	16
Un pas spre Excelent (Dezvoltare)	16

2. SECRETELE SĂNĂTĂȚII

**Adunarea și
scăderea numerelor
naturale în
concentrul
0 – 10 000, fără
trecere și cu trecere
peste ordin**

Adunarea și scăderea numerelor naturale 0 – 1 000, cu trecere peste ordin	17
Probleme care se rezolvă prin operații de adunare și scădere	19
Adunarea fără trecere peste ordin a numerelor mai mici decât 10 000	20
Scăderea fără trecere peste ordin a numerelor mai mici decât 10 000	21
Adunarea numerelor naturale 0 – 10 000, cu trecere peste ordin	22
Scăderea numerelor naturale 0 – 10 000, cu trecere peste ordin	23
Aflarea numărului necunoscut	24
Ne pregătim pentru evaluare	25
Evaluare	26
Pentru a merge mai departe (Ameliorare)	28
Un pas spre Excelent (Dezvoltare)	28

3. PRINTRE PRIETENI

**Înmulțirea
numerelor naturale
în concentrul 0 – 100**

Operația de înmulțire. Proprietățile înmulțirii	29
Înmulțirea când un factor este 2, 4, 8	30
Înmulțirea când un factor este 3, 6, 9	31
Înmulțirea când un factor este 5 sau 10.	31
Înmulțirea cu 7	32
Înmulțirea când unul dintre factori este o sumă	33
Înmulțirea unui număr de două cifre cu un număr de o cifră în concentrul 0 – 100	34
Ne pregătim pentru evaluare	35
Evaluare	36
Pentru a merge mai departe (Ameliorare)	38
Un pas spre Excelent (Dezvoltare)	38

4. COLECȚII ȘI COLECȚIONARI

Împărțirea numerelor naturale în centrul 0 – 100

Operația de împărțire. Împărțirea prin cuprindere.	
Împărțirea în părți egale. Proprietăți	39
Legătura dintre înmulțire și împărțire	40
Împărțirea la 2, 4, 8	41
Împărțirea la 3, 6, 9	42
Împărțirea la 5 sau la 10. Împărțirea la 7	43
Ordinea operațiilor	44
Folosirea parantezelor rotunde	45
Împărțirea unei sume la un număr. Cazuri speciale de împărțire	46
Împărțirea unui număr de două cifre la un număr de o cifră, cu rest zero	47
Aflarea factorului necunoscut	48
Ne pregătim pentru evaluare	49
Evaluare	50
Pentru a merge mai departe (Ameliorare)	52
Un pas spre Excelent (Dezvoltare)	52

5. TAINELE PROBLEMELOR (I)

Probleme cu cele 4 operații

Probleme: date inutile, date care lipsesc, rezolvare	53
Probleme: transformare, rezolvare	54
Probleme: compunere, rezolvare	55
Ne pregătim pentru evaluare	57
Evaluare	58
Pentru a merge mai departe (Ameliorare)	60
Un pas spre Excelent (Dezvoltare)	60

6. JOCURI ȘI JUCĂRII

Înmulțirea numerelor naturale în centrul 0 – 10 000

Înmulțirea unui număr cu 10, 100	61
Înmulțirea unui număr de două cifre cu un număr de o cifră	62
Înmulțirea unui număr de trei cifre cu un număr de o cifră	63
Înmulțirea unui număr de două cifre cu un număr de două cifre	64
Înmulțirea unui număr de trei cifre cu un număr de două cifre	65
Ne pregătim pentru evaluare	67
Evaluare	68
Pentru a merge mai departe (Ameliorare)	70
Un pas spre Excelent (Dezvoltare)	70

7. ÎN UNIVERSUL DESENELOR

Elemente de geometrie

Localizarea unor obiecte	71
Punctul. Dreapta. Linia curbă. Linia frântă.	
Semidreapta. Segmentul de dreaptă	72
Unghiul	73
Poligoane: pătrat, dreptunghi, triunghi	74
Perimetrul	75
Cercul	76
Axa de simetrie	77
Corpuri geometrice: cub, paralelipiped, cilindru, sferă, con	78
Ne pregătim pentru evaluare	79
Evaluare	80
Pentru a merge mai departe (Ameliorare)	82
Un pas spre Excelent (Dezvoltare)	82

8. ÎN LUMEA CULORILOR

Fracții

Scrierea și citirea unităților fracționare (diviziuni ale unui întreg)	83
Fracții. Numitor și numărător	84
Compararea și ordonarea fracțiilor cu același numitor	85
Ne pregătim pentru evaluare	87
Evaluare	88
Pentru a merge mai departe (Ameliorare)	90
Un pas spre Excelent (Dezvoltare)	90

9. TAINELE PROBLEMELOR (II)

Probleme

Probleme care se rezolvă prin metoda grafică	91
Probleme cu cele 4 operații	95
Organizarea datelor în tabele	97
Ne pregătim pentru evaluare	99
Evaluare	100
Pentru a merge mai departe (Ameliorare)	102
Un pas spre Excelent (Dezvoltare)	102

10. MĂSURĂTORI

Unități de măsură

Măsurarea lungimilor. Submultipli metrului	103
Măsurarea lungimilor. Multipli metrului	105
Măsurarea capacității. Submultipli litrului	106
Măsurarea capacității. Multipli litrului	107
Măsurarea masei. Submultipli kilogramului	108
Măsurarea masei. Multipli kilogramului	110
Măsurarea timpului. Ora, ziua, săptămâna, anul	111
Monede și bancnote. Leul și banul	113
Monede și bancnote. Centul și eurocentul	114
Ne pregătim pentru evaluare	115
Evaluare	116
Pentru a merge mai departe (Ameliorare)	118
Un pas spre Excelent (Dezvoltare)	118

EVALUARE FINALĂ

119

– exercițiu cu grad sporit de dificultate

COLECȚII ȘI COLECȚIONARI

Împărțirea numerelor naturale în centrul 0 – 100

Operația de împărțire. Împărțirea prin cuprindere. Împărțirea în părți egale. Proprietăți

deîmpărțit : împărțitor = cât
jumătate = o parte dintr-un întreg împărțit în 2 părți egale
sfert = o parte dintr-un întreg împărțit în 4 părți egale

1 Scrie scăderile repetate ca împărțiri:

$12 - 4 - 4 - 4 = 0 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}} \quad 28 - 7 - 7 - 7 - 7 = 0 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

$27 - 9 - 9 - 9 = 0 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}} \quad 32 - 8 - 8 - 8 - 8 = 0 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

$18 - 6 - 6 - 6 = 0 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}} \quad 20 - 5 - 5 - 5 - 5 = 0 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

2 Scrie împărțirile ca scăderi repetate:

$45 : 9 = 5 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}} \quad 24 : 6 = 4 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

$40 : 8 = 5 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}} \quad 16 : 4 = 4 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

$35 : 7 = 5 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}} \quad 36 : 9 = 4 \rightarrow \underline{\hspace{2cm}}$

3 Deîmpărțitul este 32, iar împărțitorul este 8. Afă prin scădere repetată câtul.

4 Afă prin scădere repetată câtul numerelor 36 și 6, apoi mărește-l de 4 ori.

5 Reprezintă prin desen:

- 12 bile verzi grupate câte 3;
- 12 bile verzi așezate în 3 grupe, în mod egal.

Legătura dintre înmulțire și împărțire

1 Completează, după model:

$$4 \times 6 = 24 \rightarrow 24 : 4 = 6 \text{ sau } 24 : 6 = 4$$

$$7 \times 5 = \square \rightarrow \square : 7 = \square \text{ sau } \square : \square = 7$$

$$4 \times 9 = \square \rightarrow \square : 4 = \square \text{ sau } \square : \square = 4$$

$$3 \times 8 = \square \rightarrow \square : 3 = \square \text{ sau } \square : \square = 3$$

$$7 \times 9 = \square \rightarrow \square : \square = \square \text{ sau } \square : \square = 7$$

$$8 \times 4 = \square \rightarrow \square : \square = \square \text{ sau } \square : \square = 8$$

2 Încercuiește, în fiecare șir, numărul care nu se potrivește.

- a) 0 4 8 12 16 18 20 24 28 32
- b) 27 24 22 21 18 15 12 9 6 3
- c) 6 12 18 24 30 36 40 42 48 54

3 Completează numărul potrivit în fiecare bilă din schemele de mai jos:

4 Calculează, apoi efectuează proba, după model:

$$5 \times 6 = 30 \rightarrow \text{Proba: } 6 \times 5 = 30 \quad 30 : 5 = 6 \quad 30 : 6 = 5$$

$$6 \times 7 = \underline{\hspace{2cm}} \rightarrow \text{Proba: } \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$7 \times 9 = \underline{\hspace{2cm}} \rightarrow \text{Proba: } \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$8 \times 3 = \underline{\hspace{2cm}} \rightarrow \text{Proba: } \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

$$9 \times 5 = \underline{\hspace{2cm}} \rightarrow \text{Proba: } \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}}$$

JOC - Colectionari și colecțiile lor

Descoperă colecția fiecărui copil știind că numerele de pe jetoanele copiilor sunt rezultate ale înmulțirii lui 7 cu numerele de pe obiectele de colecție.

Vorbește colegilor despre colecțiile tale. Ai folosit împărțirea în aranjarea lor?

Împărțirea la 2, 4, 8

1 Află câtul împărțirilor, folosind legătura cu înmulțirea:

a) $14 : 2 = \dots$ b) $20 : 4 = \dots$ c) $48 : 8 = \dots$ d) $16 : 2 = \dots$ e) $32 : 8 = \dots$
 $12 : 2 = \dots$ $24 : 4 = \dots$ $56 : 8 = \dots$ $16 : 4 = \dots$ $18 : 2 = \dots$

2 Efectuează, după model:

$16 : 4 = 4$	$24 : 4 = \dots$	$32 : 4 = \dots$
$16 : 8 = (16 : 4) : 2 = 4 : 2 = 2$	$24 : 8 = \dots$	$32 : 8 = \dots$

3 Dublează câtul numerelor:

a) 36 și 4	b) 12 și 2	c) 12 și 4	d) 64 și 8

4 Află numerele de 4 ori mai mici decât suma numerelor:

a) 12 și 4	b) 25 și 15	c) 19 și 9	d) 16 și 8

5 Scrie **A** în caseta corespunzătoare egalităților adevărate și **F** pentru cele false:

$36 : 4 = 72 : 8$ ☐	$3 \times 2 = 12 : 2$ ☐	$12 : 2 = 48 : 8$ ☐
$24 : 8 = 16 : 2$ ☐	$2 \times 4 = 32 : 4$ ☐	$16 : 8 = 12 : 2$ ☐

6 La suma numerelor 59 și 39 adaugă sfertul numărului 8.

7 Din diferența numerelor 32 și 22 scade jumătatea numărului 18.

8 În 5 cutii sunt 40 de mingi de ping-pong. Câte mingi sunt în 7 cutii?

IOC – Regulele animalelor

Descoperă regula și completează perechile de numere.

 4 2	 16 2	 16 2	 6 3	 12 3	 24 3						
---	--	--	---	--	--	---	---	--	---	---	---

Compune o problemă amuzantă despre animalul tău preferat, în care să aplici regula descoperită!

Ordinea efectuării operațiilor

Într-un exercițiu în care sunt:

- numai adunări și scăderi sau numai înmulțiri și împărțiri, operațiile se efectuează în ordinea în care sunt scrise;
- adunări, scăderi, înmulțiri și împărțiri, se efectuează mai întâi înmulțirile și împărțirile, apoi adunările și scăderile.

1 Efectuează:

$$100 - 6 \times 7 + 15 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$25 + 5 \times 7 - 15 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$32 : 8 + 8 \times 9 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$81 : 9 + 7 \times 7 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$75 - 7 + 4 \times 8 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2 Compară:

$$25 + 6 \times 7 \quad \square \quad 36 + 6 \times 6$$

$$84 - 6 \times 8 \quad \square \quad 90 - 5 \times 8$$

$$54 - 7 \times 6 \quad \square \quad 18 + 9 \times 3$$

$$7 \times 8 - 4 \quad \square \quad 24 + 3 \times 9$$

3 Completează casetele cu semnele operațiilor pentru ca egalitățile să fie adevărate:

$8 \square 4 \square 18 = 50$	$27 \square 9 \square 21 \square 3 = 10$	$5 \square 5 \square 5 \square 5 \square 5 = 55$
$45 \square 9 \square 3 = 48$	$15 \square 5 \square 5 \square 10 = 50$	$5 \square 5 \square 5 \square 5 \square 5 = 7$
$28 \square 4 \square 7 = 0$	$72 \square 8 \square 45 \square 9 = 4$	$5 \square 5 \square 5 \square 5 \square 5 = 31$

JOC – Flori, fluturi și calcule

Folosind cifrele sau numerele de pe petalele florilor și semnele matematice de pe aripile flurașului, compune exerciții al căror rezultat să fie numărul scris în centrul florii.

Folosirea parantezelor rotunde

Într-un exercițiu cu paranteze, se efectuează mai întâi operațiile dintre paranteze, apoi se continuă rezolvarea, respectând ordinea efectuării operațiilor. În rezolvarea operațiilor dintre paranteze se respectă ordinea efectuării operațiilor.

1 Calculează, respectând regulile învățate:

$$(8 - 6) \times (9 - 4) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$100 : 10 \times (6 + 4) = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(7 - 7) \times 7 + 2 \times 2 \times 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$(18 - 9) : 3 + (4 + 5) \times 2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2^a Așază paranteze în egalitățile de mai jos pentru a obține relații adevărate:

$$16 : 8 + 7 \times 5 = 45$$

$$8 : 4 : 2 + 6 \times 2 = 2$$

$$2 \times 12 - 6 + 6 - 2 = 16$$

$$5 \times 8 : 4 + 6 - 2 = 5$$

3 Scrie A în caseta corespunzătoare egalităților adevărate și F pentru cele false:

$$67 - 21 + 19 - 17 = 10$$

$$24 : 4 \times 2 + 15 \times 2 = 42$$

$$7 \times 8 - 5 \times 4 : 2 = 46$$

$$5 \times 8 : 4 \times 0 + 39 = 0$$

4 Scrie semnele potrivite și paranteze, astfel încât relațiile să fie adevărate.

$$6 \square 6 \square 6 \square 6 \square 6 = 7 \quad 6 \square 6 \square 6 \square 6 \square 6 = 0 \quad 6 \square 6 \square 6 \square 6 \square 6 = 12$$

5 Scrie rezolvarea problemelor într-un singur exercițiu, apoi rezolvă:

a) Află produsul dintre diferența numerelor 78 și 69 și suma numerelor 5 și 3.

b) La jumătatea sumei numerelor 16 și 14 adaugă dublul numărului 25.

JOC – Zaruri și calcule

Lucrați în perechi. Utilizând toate numerele reprezentate pe zaruri, o singură dată, semnele matematice învățate și parantezele rotunde, scrieți cât mai multe exerciții, apoi rezolvați-le. Câștigă cel care rezolvă corect cele mai multe exerciții.

Împărțirea unei sume la un număr. Cazuri speciale de împărțire

$a : a = 1$ $a : 1 = a$ $0 : a = 0$ împărțirea la zero nu are sens.

1 Calculează în două moduri:

$(28 + 35) : 7 =$ = _____	$(28 + 35) : 7 =$ = _____
$(32 + 48) : 8 =$ = _____	$(32 + 48) : 8 =$ = _____
$(12 + 36) : 6 =$ = _____	$(12 + 36) : 6 =$ = _____

2 Descompune deîmpărțitul în sumă de zeci și unități, apoi efectuează împărțirile:

- a) $24 : 4 =$ _____ b) $33 : 3 =$ _____ c) $39 : 3 =$ _____
 = _____ = _____ = _____
 $18 : 2 =$ _____ $55 : 5 =$ _____ $48 : 4 =$ _____
 = _____ = _____ = _____

3 Află suma câturilor următoarelor perechi de numere: 16 și 4, 24 și 4, 32 și 4 în două moduri.

4 Scrie semnul de relație potrivit (<, >, =) pentru a obține propoziții adevărate.

- a) $48 : 8 + 24 : 8$ $48 : 8 - 24 : 8$ b) $10 : 10$ $5 \times 2 - 2 \times 5$
 $35 : 5$ $20 : 5 + 15 : 5$ $40 : 8$ $64 : 8 - 16 : 8$

5 Află câtul următoarelor împărțiri:

- a) $20 : 1 =$ _____ b) $0 : 6 =$ _____ c) $100 : 1 =$ _____ d) $70 : 10 =$ _____ e) $45 : 1 =$ _____
 $20 : 10 =$ _____ $8 : 1 =$ _____ $0 : 25 =$ _____ $60 : 1 =$ _____ $30 : 10 =$ _____

Ne pregătim pentru evaluare

1 Efectuează, apoi verifică efectuând proba:

a) $48 : 8 =$ _____ b) $56 : 7 =$ _____ c) $78 : 6 =$ _____ d) $92 : 4 =$ _____

2 Calculează:

a) $63 : 9 + 25 =$ b) $32 + 35 : 5 =$ c) $18 : 6 + 81 : 9 =$

d) $10 + 10 : 10 + 10 - 10 =$ e) $4 - 4 : 4 + 4 \times 4 =$ f) $(2 + 2) \times 2 : 2 - (2 + 2) =$

3 Completează casetele libere.

a	8	9			20			15	96
b	2	3	4	5		3	5	5	
a + b									102
a - b					15		50		
a × b			48						
a : b				2		12			

4 În exercițiile de mai jos folosește paranteze pentru a obține rezultatele date:

a) $4 \times 5 + 3 - 4 \times 2 \times 4 = 0$ b) $50 - 20 : 5 + 40 : 10 = 10$ c) $42 : 3 + 4 + 7 + 40 \times 2 = 100$

5 Bunicul are în livadă 24 de pruni, de 3 ori mai puțini caiși, meri cât pruni și caiși la un loc, iar vișini, jumătate din numărul caișilor. Câți pomi are bunicul în livadă?

